

Nr 13

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ersättning för vissa resor enligt lagen om allmän försäkring.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 215 i första kammaren av herr *Bengtson* och fru *Olsson* samt nr 272 i andra kammaren av herr *Svensson* i Vä m. fl.

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till sådan ändring av lagen om allmän försäkring att ersättning för resor utgår även för behandling av hörselskadade som utförs av annan än leg. läkare».

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sin hemställan får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionen II:272.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt bestämmelser i 2 kapitlet i lagen om allmän försäkring har försäkrad vid sjukdom rätt till ersättning för utgifter för läkarvård och sjukhusvård ävensom i samband därmed företagna resor. Närmare bestämmelser om reseersättning finns intagna i sjukreseförordningen. Vid läkarvård utgår ersättning endast i den mån resekostnaden överstiger ett karensbelopp av i regel fyra kronor. Den är därjämte maximerad enligt särskilda regler. Rätt till ersättning för resor till och från sjukvårdsinrättning föreligger då försäkrad åtnjutit sjukhusvård, som på grund av sjukdom varit erforderlig. I princip ersättes hela resan till sjukvårdsinrättningen men återresan endast i den mån kostnaden överstiger karensbeloppet fyra kronor.

Historik

Frågan om ersättning för resor för sjukvård som meddelas av annan än läkare har behandlats av sjukreseutredningen i betänkandet »Sjukreseersättningar» (SOU 1958:23). Utredningen ansåg sig böra avstå från att framlägga förslag om kostnadsersättning för resor i samband med sådan vård som avsågs i 18 § sjukförsäkringslagen (2 kap. 6 § lagen om allmän försäkring). Utredningen hänvisade därvid till att den ifrågasatta utvidgningen av försäkringsskyddet lämpligen borde övervägas i samband med en mera all-

män översyn av området för sjukförsäkringen och grunderna för försäkringsutgifternas finansiering. Utredningen anförde dessutom beträffande vanföras resor för byte av proteser o. d. följande:

Vi har dryftat frågan om att utsträcka ersättningsrätten till att avse även sådana resor till och från ortopediska kliniker som ej står i samband med läkarvård. Vi har dock inte ansett oss böra framlägga något förslag härom. Lika angeläget kunde det vara att medge ersättning vid resor för exempelvis foniatrisk behandling av talpedagog. Liksom när det gäller vård, som lämnas av sjuksköterska, skulle en dylik utvidgning av försäkringsskyddet innebära en så betydelsefull förändring av sjukförsäkringens innehåll att den inte bör genomföras enbart på grund av överväganden om vad som kan vara motiverat från resekostnadssynpunkt.

I *propositionen nr 161 till 1959 års riksdag* anförde föredragande departementschefen, att han i likhet med sjukreseutredningen ännu icke fann tiden vara inne att ta ställning till frågan om gottgörelse för resor vid erhållande av sjukvård, som meddelades av annan än läkare. Spörsmålet om en eventuell utvidgning av ersättningsrätten borde anstå till den allmänna översyn av lagen, som kunde förväntas inom en förhållandevis nära framtid.

Andra lagutskottet biträdde i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 45 uppfattningen, att mera väsentliga utökningar av försäkringsskyddet såvitt gällde reseersättning icke borde ske i samband med en partiell reform. Enligt utskottets mening var det emellertid angeläget, att en allmän översyn av sjukförsäkringsbestämmelserna snarast kom till stånd, varvid bl. a. frågan om vilka slag av resor som borde omfattas av försäkringsskyddet kunde bli föremål för förnyat övervägande.

Vid *1962 års riksdag* väcktes motioner som syftade till att reseersättning skulle utges från sjukkassa även i de fall då läkare icke medverkat vid utbyte eller inprovning av ortopediskt hjälpmedel. *Andra lagutskottet* behandlade motionerna i utlåtande nr 20. Utskottet erinrade om att chefen för socialdepartementet i december 1961 tillkallat särskilda sakkunniga för att företa en översyn av sjukförsäkringslagstiftningen och att denna utredning enligt direktiven skulle behandla bl. a. frågor som rörde ersättning från sjukkassa för resekostnader. Utskottet fann det vid sådant förhållande lämpligt att det av motionärerna aktualiserade spörsmålet gjordes till föremål för prövning i samband därmed.

I skrivelse till Kungl. Maj:t gav *riksdagen* såsom sin mening till känna vad utskottet anförde.

Vid *1963 års riksdag* väcktes ånyo motioner med samma syfte som de vid 1962 års riksdag för vilka ovan redogjorts. I sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 50* uttalade *andra lagutskottet*, med hänvisning till frågans behandling år 1962, att något ytterligare initiativ icke var erforderligt.

Utskottet

Enligt gällande bestämmelser utgår i vissa fall ersättning för utgifter vid vård eller behandling i anledning av sjukdom även om vården eller behandlingen ej är att hänföra till läkarvård, tandläkarvård eller sjukhusvård. Ersättning utgår sålunda bl. a. för viss foniatrisk behandling även om denna icke utföres av läkare. Ersättning för resor i samband med sådan behandling eller vård utgår i princip icke.

Förevarande motioner syftar till att reseersättning skall utgå i samband med behandling av hörselskadade även om behandlingen utföres av annan än läkare. I motionerna pekas särskilt på vikten av att hörselskadade barn kommer under regelbunden behandling samt på att resor i sådana fall blir särskilt ekonomiskt betungande, då vårdare i regel måste medfölja på de ofta långa resorna till större centralorter, där hörselcentraler är belägna.

Enligt direktiven till 1961 års sjukförsäkringsutredning skall utredningen bl. a. pröva frågan i vilken utsträckning reseersättning bör utgå i samband med sådana av läkare ordinerade sjukvårdande åtgärder, som icke nu räknas som läkarvård eller sjukhusvård. Utskottet anser det icke lämpligt att ta ställning till motionsyrkandena innan resultatet av utredningens arbete föreligger. Utskottet får således hemställa,

att förevarande motioner, I:215 och II:272, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 3 mars 1964

På andra lagutskottets vägnar:

JOHN R. ANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herr Axel Svensson, fru Carlqvist, herrar Lars Larsson, Eric Carlsson*, Edström, fru Nilsson, herrar Hübinette och Erik Filip Petersson;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Odhe, fröken Wetterström*, herrar Bengtsson i Varberg, Wiklund*, Fredriksson, Sundelin* och Gustavsson i Alvesta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Gustavsson* i Alvesta.